Roki v postopkih

Švedska

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

V civilnih zadevah velja več različnih vrst rokov, nekateri roki so določeni tudi v ustavi. To so na primer roki za vložitev pritožbe, vložitev ugovora in obnovo postopka (rok, v katerem je treba zadevo predložiti sodišču). Nekateri predpisi določajo samo, da je treba opraviti neko procesno dejanje, sodišče pa določi rok, v katerem je treba to storiti. To so na primer roki za dopolnitev vloge, izvedbo dokazov ali odgovor na tožbo.

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

Dela prosti dnevi so sobote, nedelje in prazniki.

Prazniki na Švedskem so (zakon (1989:253) o praznikih; „lagen om allmänna helgdagar“):

novo leto (1. januar),

sveti trije kralji (6. januar),

veliki petek (petek pred veliko nočjo),

velikonočna nedelja (prva nedelja po polni luni 21. marca ali pozneje),

velikonočni ponedeljek (dan po velikonočni nedelji),

vnebohod (šesti četrtek po velikonočni nedelji),

binkoštna nedelja (sedma nedelja po veliki noči),

švedski državni praznik (6. junij),

kres – poletni solsticij (sobota med 20. in 26. junijem),

dan vseh svetih (sobota med 31. oktobrom in 6. novembrom),

božič (25. december),

dan obdarovanja (26. december).

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Temeljno načelo v zvezi z roki je, da mora imeti oseba na voljo primerno dolg rok, da opravi procesno dejanje, ki ga zahteva sodišče (člen 1 poglavja 32 švedskega zakonika o sodnem postopku; „rättegångsbalken“). V večini primerov roke določa sodišče. Sodišče mora določiti rok tako, da ima stranka ustrezen čas, da opravi procesno dejanje.

V redkih primerih je rok določen v švedskem zakoniku o sodnem postopku. To velja zlasti za roke za vložitev pritožbe zoper sodbe ali sklepe sodišča, za vložitev predlogov za obnovo postopka ali v nekaterih primerih za spremembo roka.

Oseba, ki se želi pritožiti zoper sodbo okrožnega sodišča („tingsrätt“) v civilni zadevi, mora to storiti v treh tednih od razglasitve sodbe. Oseba, ki se želi pritožiti zoper sklep okrožnega sodišča v civilni zadevi, mora to storiti v istem roku. Če odločba, izdana med postopkom, ni bila razglašena na sodni obravnavi niti ni bilo naznanjeno, kdaj bo razglašena, se pritožbeni rok šteje od dneva, ko jo je pritožnik prejel. Rok za vložitev pritožb zoper sodbe ali sklepe pritožbenega sodišča („hovrätt“) je štiri tedne (člen 1 poglavja 50, člen 1 poglavja 52, člen 1 poglavja 55 in člen 1 poglavja 56 švedskega zakonika o sodnem postopku).

Stranka, zoper katero je okrožno sodišče („tingsrätt“) izdalo zamudno sodbo, lahko v enem mesecu od dneva vročitve sodbe predlaga obnovo postopka (oddelek 9 poglavja 44 švedskega zakonika o sodnem postopku).

Če je pravica do pritožbe ugasnila, ker pritožnik ni bil navzoč v postopku pred pritožbenim sodiščem („hovrätt“), lahko pritožnik v treh tednih od dneva izdaje odločbe predlaga obnovo postopka (oddelek 22 poglavja 50 švedskega zakonika o sodnem postopku).

Če je stranka zamudila rok za vložitev pritožbe ali predloga za obnovo postopka, lahko sodišče zaprosi za vrnitev v prejšnje stanje. Predlog za vrnitev v prejšnje stanje je treba vložiti v treh tednih od dneva, ko je prenehal upravičen vzrok zamude, in najpozneje v enem letu od izteka roka za opravo procesnega dejanja (člen 12 poglavja 58 švedskega zakonika o sodnem postopku).

Številni roki veljajo tudi v skrajšanih postopkih pred švedskim izvršilnim organom. Nasprotna stranka mora na vlogo odgovoriti v določenem roku od dneva, ko je bila o njej obveščena. Razen v posebnih okoliščinah ta rok ne sme biti daljši od dveh tednov (člen 25 zakona (1990:746) o plačilnih nalogih in postopku pomoči pri izterjavi; „lagen om betalningsföreläggande och handräckning“). Če nasprotna stranka vlogi ugovarja, lahko vložnik vloge najpozneje v štirih tednih od dneva, ko je bil obveščen o ugovoru nasprotne stranke, zahteva, da se zadeva odstopi v odločanje okrožnemu sodišču („tingsrätt“) (člen 34). Če švedski izvršilni organ izda odločbo v zvezi s plačilnim nalogom ali splošno pomočjo pri izterjavi, lahko nasprotna stranka predlaga obnovo postopka v enem mesecu od datuma odločbe (člen 53). Pritožbo zoper druge vrste odločb tega organa je mogoče vložiti v treh tednih od dneva izdaje odločbe (členi 55–57).

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Če je treba neko procesno dejanje opraviti v zadevnem roku, rok po navadi začne teči na dan izdaje odločbe ali naloga. Kadar se mora stranki vročiti pisanje, rok ne začne teči, dokler stranka pisanja ne prejme (datum vročitve).

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

Kadar se mora stranki vročiti pisanje, rok ne začne teči, dokler stranka pisanja ne prejme (datum vročitve).

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Kadar začne rok teči na dan izdaje odločbe ali naloga, je pogosto naveden kot datum, do katerega je treba opraviti procesno dejanje, določeno v odločbi ali nalogu. Včasih je rok določen tudi tako, da je treba dejanje opraviti v zadevnem številu dni, tednov, mesecev ali let od začetka teka roka. Kadar začne rok teči na dan vročitve, je vedno določeno, da je treba procesno dejanje opraviti v zadevnem številu dni, tednov, mesecev ali let od datuma vročitve, torej dneva, ko je stranka prejela pisanje.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Če je rok določen v dnevih, število dni velja za koledarske, ne samo delovne dni.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

Če je treba neko procesno dejanje opraviti v zadevnem roku, rok po navadi začne teči na dan izdaje odločbe ali naloga. Kadar se mora stranki vročiti pisanje, rok ne začne teči, dokler stranka pisanja ne prejme (datum vročitve).

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Zakon (1930:173) o izračunu zakonitih rokov („lag om beräkning av lagstadgad“) določa, da se roki, določeni v tednih, mesecih ali letih, iztečejo tisti dan, ki se po imenu ali številki ujema z dnem, ko je rok začel teči. Če tega dneva v zadnjem mesecu ni, se rok konča zadnji dan v tem mesecu.

Če je zadnji dan roka za opravo procesnega dejanja sobota, nedelja ali drug dela prost dan (glej točko 2 zgoraj), kresna noč (dan pred kresom), sveti večer (24. december) ali silvestrovo (31. december), se rok za opravo procesnega dejanja podaljša do naslednjega delovnega dne. To velja tudi, če rok začne teči z dnevom vročitve.

Kadar je mogoče, se namesto tega uporabljajo določbe Uredbe št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Če je zadnji dan roka za opravo procesnega dejanja sobota, nedelja ali drug dela prost dan (glej točko 2 zgoraj), kresna noč (dan pred kresom), sveti večer (24. december) ali silvestrovo (31. december), se rok za opravo procesnega dejanja podaljša do naslednjega delovnega dne. To velja tudi, če rok začne teči z dnevom vročitve.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

Kadar ima stranka stalno prebivališče ali sedež zunaj Švedske ali na oddaljenem območju, ni posebnih pravil o podaljšanju rokov. Kot je bilo že navedeno, pa sodišče v mnogih primerih samo določi, kako dolg bo rok, in sicer tako, da ima stranka na voljo primeren čas, da opravi procesno dejanje.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Roki za pritožbe zoper sodbe ali sklepe sodišč so praviloma tri ali štiri tedne.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Če je rok določen z zakonom (npr. rok za vložitev pritožbe), ga ni mogoče niti skrajšati niti podaljšati. Če je bila stranka povabljena na sodišče ali ji je bilo naloženo, da opravi kako drugo procesno dejanje, lahko sodišče podaljša rok z določitvijo novega roka. V nujnih primerih ima sodišče vso pravico, da razpisano obravnavo odpove in jo razpiše na zgodnejši datum. Vendar je treba strankam zagotoviti primeren čas za pripravo.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

Ne. Glej točko 11 zgoraj.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Roki za izpolnitev zahtev sodišča itd.

Če tožnik na zahtevo sodišča ne dopolni vloge tako, da je primerna za obravnavo, ali če obstaja druga ovira za obravnavo zadeve, sodišče vlogo zavrže. Če toženec ne odgovori na tožbo, lahko sodišče zoper njega izda zamudno sodbo. Če se zahteva sodišča ne izpolni pravočasno, lahko sodišče kljub temu odloči v zadevi.

Nenavzočnost na narokih sodišča

V zadevah, primernih za zunajsodno poravnavo (npr. v gospodarskih sporih), je lahko posledica nenavzočnosti ene izmed strank na narokih okrožnega sodišča („tingsrätt“) izdaja zamudne sodbe. V drugih zadevah se ji lahko naloži plačilo globe. V zadevah, ki niso primerne za zunajsodno poravnavo (npr. spori v družinskih zadevah), je lahko posledica nenavzočnosti tožnika na naroku sodišča ustavitev postopka, nenavzoči nasprotni stranki pa se lahko naloži plačilo globe ali se odredi njena privedba na sodišče. Če pritožnik ni navzoč v postopku pred pritožbenim sodiščem, lahko pravica do pritožbe ugasne. Če nasprotna stranka ni navzoča, se ji lahko naloži plačilo globe.

Pritožbeni rok

Če stranka vloži pritožbo prepozno, se pritožba zavrže.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Če rok ni določen z zakonom, mora stranka pred iztekom roka sodišče obvestiti o zamudi in ga zaprositi za podaljšanje roka. Če se rok izteče in sodišče nato na primer odloči v zadevi, ima stranka na voljo številna redna in izredna pravna sredstva. Namen teh sredstev je bodisi obnova postopka bodisi sprememba roka v določenih okoliščinah (glej točko 3 zgoraj).

Zadnja posodobitev: 09/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.